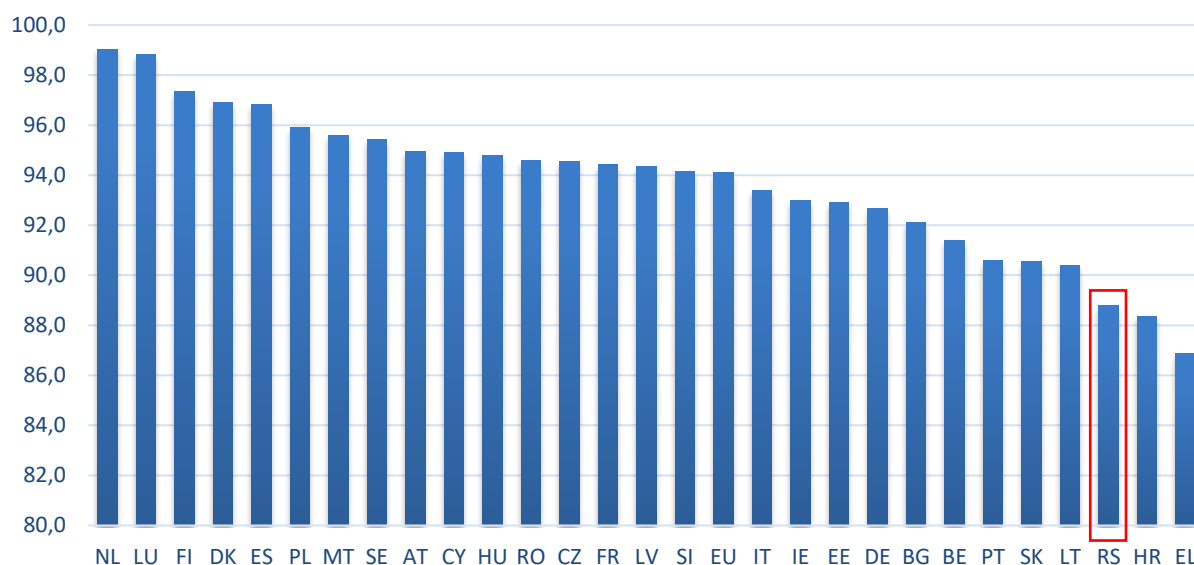

2. OSVRT NA TRŽIŠTE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA U EVROPSKOJ UNIJI

Širokopojasni pristup internetu

U pogledu razvijenosti digitalne infrastrukture, jedan od indikatora koji se koristi za praćenje napretka u ovoj oblasti u Evropskoj uniji odnosi se na procenat domaćinstava sa pristupom internetu kod kuće. Prema ovom indikatoru, zemlje koje imaju najveći procenat domaćinstava sa pristupom internetu kod kuće su Holandija, Luksemburg, Finska, Danska, Španija, Poljska, Malta i Švedska (iznad 95%). Zemlje sa najnižim vrednostima ovog indikatora su Hrvatska i Grčka (ispod 90%). Prosek Evropske unije iznosi 94,1% i prema ovim pokazateljima Srbija se nalazi ispod proseka sa procentom pristupa od 88,8%.

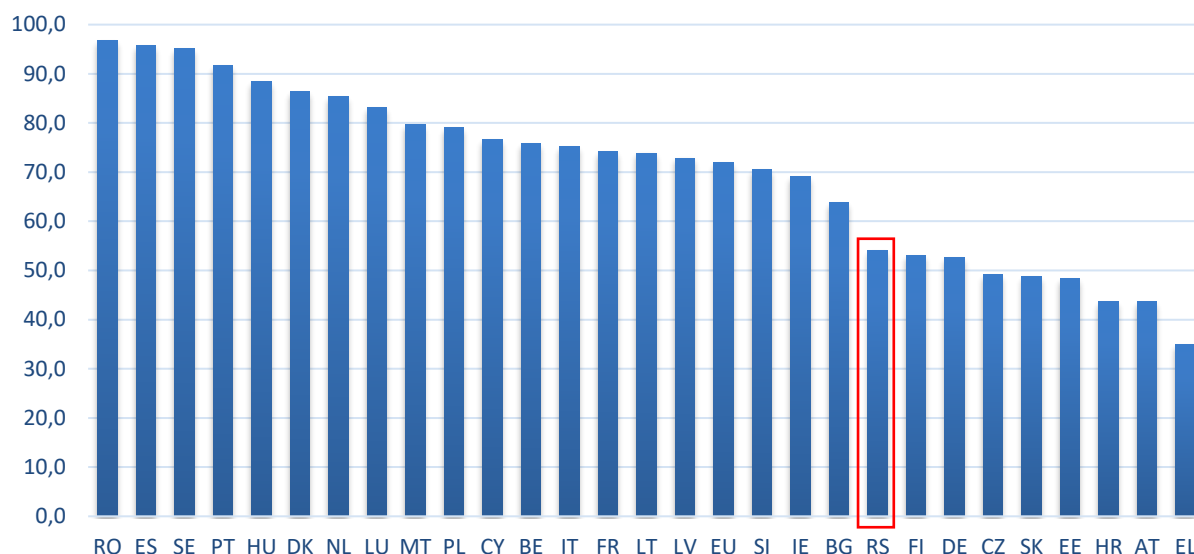
Slika 2.3. Procenat domaćinstava sa pristupom internetu kod kuće

Izvor za države EU: Evropska komisija – <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators>, na dan 17.06.2025. godine;
Izvor za Srbiju: Eurostat

Prema brzinama fiksnog širokopojasnog pristupa, na nivou Evropske unije 71,9% pretplatnika je koristilo internet pakete sa brzinama od najmanje 100 Mbps. Vodeće zemlje u pogledu broja pretplatnika interneta sa brzinama od 100 Mbps i više su Rumunija, Španija, Švedska, Portugal, Mađarska, Danska i Holandija gde više od 85% pretplatnika ima pristup ovim brzinama, dok su ove brzine najmanje zastupljene u Grčkoj (ispod 40%). U Srbiji je 54,1% korisnika pristupalo internetu sa brzinama od najmanje 100 Mbps.

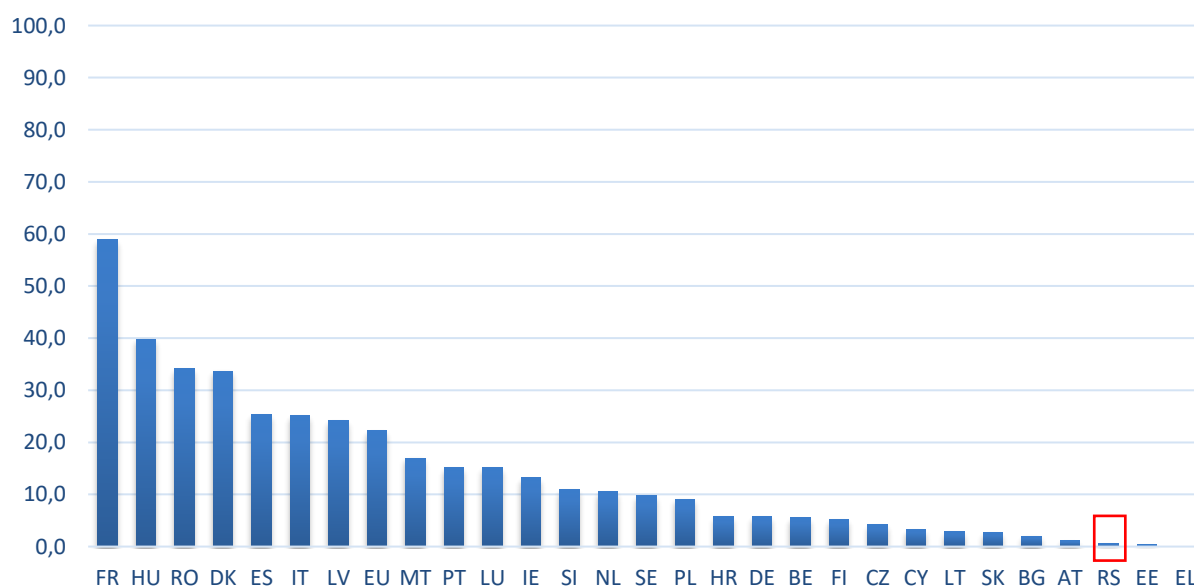
Slika 2.9. Raspodela pretplatnika fiksnog širokopojasnog pristupa preko 100 Mbps

Izvor za države EU: Evropska komisija – <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators>, na dan 17.06.2025. godine;
Izvor za Srbiju: RATEL

Kada se posmatraju brzine od 1 Gbps i više, u Evropskoj uniji je 22,3% pretplatnika koristilo ove internet pakete. Vodeće zemlje po pitanju broja pretplatnika interneta od 1 Gbps i više su Francuska, Mađarska, Rumunija i Danska gde više od 30% pretplatnika ima pristup ovim brzinama, dok su ove brzine najmanje zastupljene u Estoniji i Grčkoj (ispod 1%). U Srbiji je broj pretplatnika sa brzinama od preko 1 Gbps i dalje zanemarljiv i takođe se kreće ispod 1%

Slika 2.10. Raspodela pretplatnika fiksnog širokopojasnog pristupa preko 1 Gbps

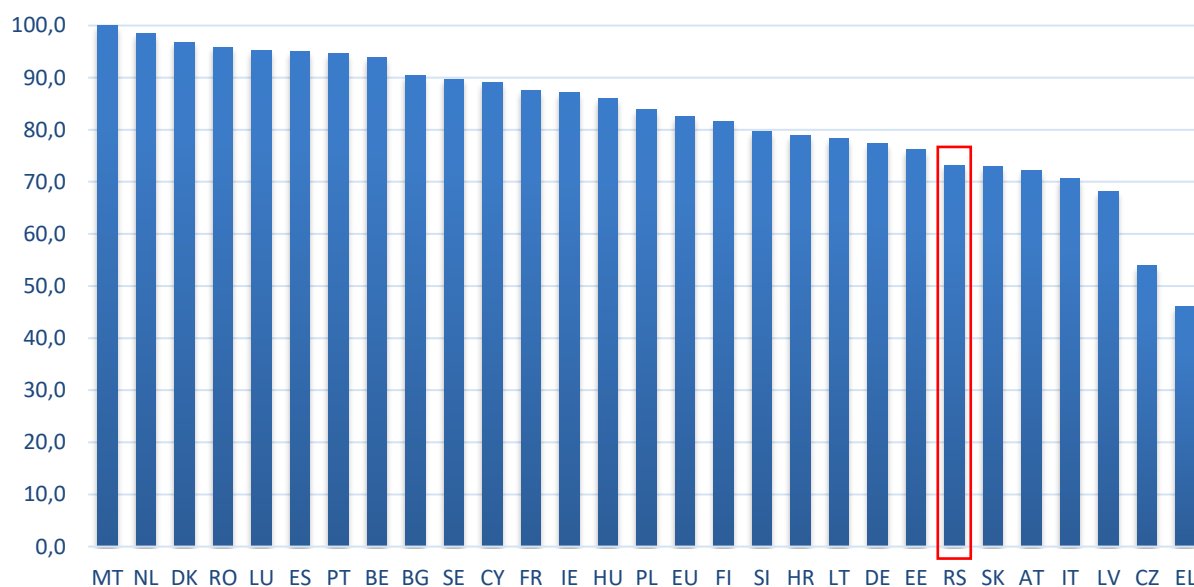

Izvor za države EU: Evropska komisija – <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators>, na dan 17.06.2025. godine;
Izvor za Srbiju: RATEL

Mreža vrlo velikog kapaciteta (VHCN) je elektronska komunikaciona mreža koja se u potpunosti sastoji od elemenata optičkog vlakna minimalno do distributivne tačke na lokaciji opsluživanja ili elektronska komunikaciona mreža koja je sposobna da pruži, pod uobičajenim uslovima vršnog opterećenja, slične mrežne performanse u smislu raspoloživog propusnog opsega za dolazni i odlazni saobraćaj, otpornosti, parametara vezanih za greške, kao i latencije i njihove varijacije.¹

Pokrivenost mrežama vrlo velikog kapaciteta (VHCN) na 100 domaćinstava u EU je najveća u zemljama kao što su Malta, Holandija, Danska, Rumunija i Luksemburg, u kojima je više od 95 domaćinstava, na 100 posmatranih domaćinstava, pokriveno VHCN mrežama. U Grčkoj je pokrivenost najniža, i iznosi 46,1%. U Srbiji, na kraju 2024. godine, pokrivenost domaćinstava mrežama vrlo velikog kapaciteta iznosila 73,2%, što je ispod proseka u Evropskoj uniji (82,5%).

Slika 2.11. Pokrivenost mrežama vrlo velikog kapaciteta (VHCN) - domaćinstva

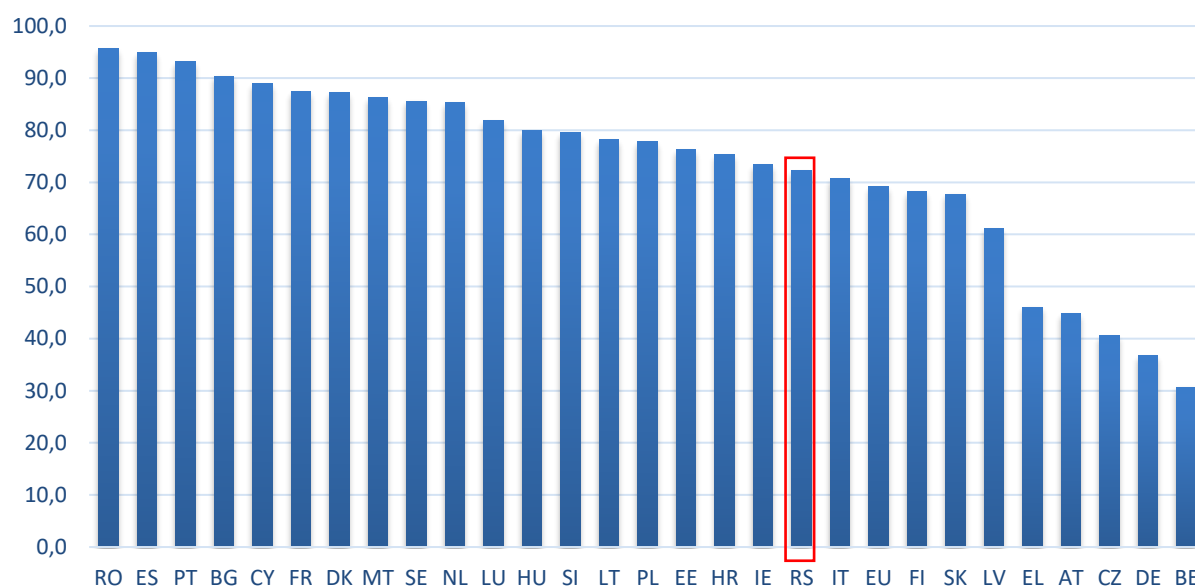

Izvor za države EU: Evropska komisija – <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators>, na dan 17.06.2025. godine;
Izvor za Srbiju: RATEL

FTTP (Fibre to the Premises) predstavlja podskup VHCN mreža i odnosi se na optiku razvedenu do lokacije pružanja usluge. Pokrivenost FTTP (Fibre to the Premises) mrežama 100 domaćinstava u EU iznosi 69,2%. Rumunija, Španija, Portugal i Bugarska imaju pokrivenost od više od 90% domaćinstava. U Belgiji i Nemačkoj je pokrivenost najniža, i iznosi manje od 40%. U Srbiji, na kraju 2024. godine, pokriveno je 72,2% domaćinstava, što je iznad proseka u Evropskoj uniji.

¹ https://www.berec.europa.eu/system/files/2023-10/BoR%202823%2920164%20FNE%20WG_Draft%20BEREC%20Guidelines%20on%20VHCNs.pdf

Slika 2.1. Pokrivenost FTTP (Fibre to the Premises) mrežama - domaćinstva

Izvor za države EU: Evropska komisija – <https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators>, na dan 17.06.2025. godine;

Izvor za Srbiju: RATEL